

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΗ' (ΕΣΑΜΗΝΟ Α')

Σάββατο Ἀθήνα, 5 Ἰουνίου 1921

ΑΡΙΘ. 738 (ΦΥΛ.22)

ΔΗΜ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΝΟΙΞΗ

Χαρισμένη
σὸν ἀγαπημένο μου ποιητὴ καὶ φίλο
ΘΑΝΑΣΗ Γ. ΚΥΡΙΑΖΗ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΠΕΘΑΙΝΟΝΤΑΣ

1

Γιὰ νὰ πάρει τὴ μεγάλη αὐτὴ ἀπόφαση, τὴν τελειωτικὴν πιά, ὁ Θέμης Βαρνάς, τὸ συλλογίστηκε καιρὸ καὶ μήνες ἀλάκερους, μπορεῖ καὶ χρόνια. Καὶ δὲν τὴν πῆρε ἀπὸτομα, ὄχι. Ἐφτασε σιγὰ σιγὰ σ' αὐτὴ, πέρασε ἢ σκέψη του ἀπὸ δρόμους καὶ δρομάκια, περπάτησε ἀπάνω σ' ἀγκυδιές καὶ σὲ θουνὰ σκαρφάλωσε καὶ ποτάμια διάβηκε καὶ σιγὰ καὶ ἀπαλά, μὲ τὸν καιρὸ, τὸ νεῖρό του πῆρε μόρφῃ, ντύθηκε σάρκα καὶ ἡ σκέψη του ἀποκρυσταλλώθηκε στὴ μεγάλη τὴν ἀπόφαση.

Ναί, ἔπρεπε νὰ γίνῃ αὐτό, εἴταν ἐπιταχτικό, ἀναπόφευγο, — ἔπρεπε ὁ Θέμης Βαρνάς νὰ λείψει ἀπὸ τὴ ζωὴ, νὰ δειάσει τὸν τόπο, καὶ σὺ ἀδειανὸ πὺν θάφινε, νὰ μπαίνει ἕνας ἄλλος ἄνθρωπος, πὺν ἰσορροπημένος, πὺν μυαλωμένος, πὺν χρήσιμος.

Ἐίχε πατήσει τὰ σκρανταπέντε του, σὰν πῆρε τὴν ἀπόφαση, πὺν λέμε. Εἰκοσιπέντε ἀλάκερα χρόνια — γυὰρ εἴκοσι χρονῶνε εἴτανε σὰν μπῆκε ὀλόγιωμα στὴ ζωὴ, — πάλαιψε κάτω ἀπὸ τὴν ἴδια στέγη ἕναν ἄγριο ἀγῶνα, μὲ τὴ γυναίκα του, μὲ τὴν κόρη του, μ' ὄσους εἶχε συγγένεια, φίλα ἢ καὶ ἀπλῆ γνωριμιά, καὶ μὲ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ του ἀκόμα, γιὰ νὰ φέρῃ κάπια ἰσορροπία στὴ ζωὴ του, νὰ ἰσοζυγιάζουν οἱ στενοχώριες καὶ οἱ πίκρες μὲ κάπια τῆς ψυχῆς ξεκούρασμα, μὲ κάπια λιγοστή, τοσηδά, εὐχαρίστηση, μὰ δὲν τὸ κατάφερε, μὰ δὲν κατάφερε τίποτα. Κ' ἔτσι, εἰκοσιπέντε ἀλάκερα χρόνια τὰσώταψε, τὰφάνισε σὲ μιὰν ἔνοπλη εἰρήνη, δεινότερη ἀκόμα καὶ ἀπὸ τὸν πὺν ἄγριο πόλεμο.

Νὰν τὸν νιώσουν οἱ δικοὶ του καὶ οἱ γύρω του, καὶ νὰν τὸν νιώσει. Νά, τί ζητοῦσε. Καὶ τὸ θαρροῦσε αὐτὸ πὺν ζητοῦσε, γιὰ μικρό, γιὰ εὐκόλο, γιὰ τιποτένιο, χωρὶς νὰ χαμπαρίζῃ πὺς αὐτὸ εἴταν τὸ πᾶν, πὺς ζητοῦσε νὰ λύσει τὸ μεγαλύτερο, τὸ ἄλλο πρὸβλημα τῆς Κοινωνικῆς ζωῆς.

Ἡ γυναίκα του, ἡ Ξανθίππη, πὺν τὴν πῆρε ἀπὸ ἀγάπη, μάλις πάτησε στὰ εἴκοσι του χρόνια, καὶ τὸ μοναχοπαιδί του, ἡ Στέλλα, πὺν γεννήθηκε δὺν χρό-

νια ἕστερ' ἀπὸ τὸ γάμο του, εἴντουσαν τὰ δὺν πλάσματα πὺν τάγατοῦσε περισσότερο ἀπὸ κάθε τι, καὶ ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ ζωὴ του, πὺν τὰ λάτρευε, πὺν τὰ φρόντιζε, σὰ δὺν ἕπορες ἀπαραίτητες καὶ γιὰ τὴν ἀνάσα του ἀκόμα, τὰ δὺν ψυχικά του πλεμόνια, καθὼς τὶς ἔλεγε, μὰ πὺν τὸν ποτίζανε τὰ πὺν πικρά, τὰ πὺν θανατερά φαρμάκια μὲ τὰ φερσίματά του καὶ μὲ τὰ λόγια του.

Μιὰ παραξήγηση ἀτύχητη, μιὰν ἄβυσσο κατὰμαυρη, τὶς χώριζε ἀπ' αὐτόνε. Τοῦ τὰ παραξηγούσανε ὄλα, καὶ τὰ λόγια του, καὶ τὶς πράξεις του, καὶ αὐτὸς ἀκόμα τὶς καλοσύνες του καὶ τὶς ἀρετές του. Ἐτσι τὸν πῆρε στραβά καὶ ἀνάποδα ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἢ Ξανθίππη, καὶ σιγὰ σιγὰ μπόλασε μὲ τὸ ἴδιο μπόλι καὶ τὴν κόρη του. Μάννα καὶ κόρη τὸν ἀγαπούσανε, τρέμανε μὴν τὸν πάθει τίποτα, μὰ δὲν τοῦ δίνανε καὶ τόπο νὰ σταθεῖ, δὲν τὸν ἀφίνανε σὲ χωρὸ κλαροὺν νὰ καθῆσει.

Ἡ Ξανθίππη ἐννοοῦσε σ' ὄλα νὰ ἐπιβάλλῃ τὴ γνώμη της, σ' ὄλα τὰ ζητήματα νὰκούγετα, ἀκόμα καὶ σὲ κείνα πὺν τ' ἀγνοοῦσε ὀλότελα, καὶ ἔχοντας σύμμαχο καὶ τὴ Στέλλα, τοῦ ρηχνότανε κατακέφαλα, τοῦ ἀναποδογύριζε κάθε ἀντιλογία, καὶ τοῦ καταλάσπωνε κάθε του ἐπιχείρημα, ὄσο δίκαιο καὶ ὄσο λογικὸ καὶ ἂν εἴτανε. Ψηλότερῃ του μιὰ πιδάμῃ περίπου, γιομάτη, δυνατῃ, σωστῃ ἀντρογυναίκα, ὄσο αὐτὸς εἴτανε ντελικάτος, φιλάστενος, μαρμαζιάρης, τὸν καταδυνάστευε μὲ τὴ γκρίνια της, τὸν τρομοκρατοῦσε μὲ τὸν ἀκρότητο χείμαρρο τῆς ὀρητικῆς λαλιᾶς της, καὶ μιὰ καὶ ἔπαιρνε κατήφορο, δὲν ἔβαζε πάλια, δὲν τὸν ἀφίανε νὰνοίξῃ τὸ στόμα του, λέξη νὰ ξεστομίσει. Ἄν εὐρίσκε καιρὸ, ὁ ἔρμος, σὲ κανένα βήξιμό της ἢ σὲ στιγμὴ πὺνθλεπε τὴν ἀνάγκη νὰ θρέξῃ μὲ μιὰ γουλιὰ νερὸ τὸ καταξεραμένο ἀπὸ τὴ φλυαρία καὶ ἀπὸ τὶς φωνὲς λαρούγγι της, — ἂν ἀποκοτοῦσε αὐτὴ τὴ στιγμὴ νὰρθρῶσει μιὰ μοναχὰ λέξη :

— Μιὰ, χριστιανὴ μου. . . .

ἢ Ξανθίππη τοῦκοβὲ ἀμέσως τὴ φόρα, φωνάζοντας ἀγριότερα :

— Πάψε πιά !.. Μᾶς πέθανε μὲ τὴ γκρίνια σου !
Σ' ἀκούσαμε... Πάψε !..

Καὶ ξεκολοιθοῦσε μὲ μιὰ ὀρμηὴ μεγαλύτερη τὸν Ἐξάραλμο.

Ὁ Βαρνάς ἔσκυβε τὸ κεφάλι του καὶ ἄκουγε. Μπορεῖ καὶ νὰ μὴν ἀκουγε καθόλου. Μπορεῖ νὰ φινε τὸ μυαλό του νὰ ταξιδεύει ἄλλοῦ, μακριὰ ἀπὸ τὴ γαλήνια αὐτὴ στέγη, σὲ καμιὰ γλωρὴ πλαγιά βουνοῦ, καὶ μπορεῖ τὰ λόγια τῆς Ξανθίππης νὰ χτυπούσανε στ' αὐτιά του πότε σὰν καταρράχτης ποῦχυνε τάρφισμένα του τὰ νερὰ ἀπὸ κανένα θρόαχο, ψηλὸ, λίγο παρακτὴ ἀπὸ τὸ ἡσικερὸ τοπεῖο ποὺ τὸν καθίζε ἢ φαντασία του καὶ πότε σὰ νυχτερινὸ κρώξιμο τοῦ γκιώνη.

Ἔτσι καὶ ἄλλωὺς, ὁ Βαρνάς δὲ χαλνοῦσε τὴ ζαχαρένια του. Τὴν ἄφινε νὰ δέρνεται. Καὶ μοναχὰ σὰν τοῦ παραγινότανε φόρτωμα, σὰν τὸ κακὸ παραφούσκωνε, ἔπαιρνε τὴν ἥρωική ἀπόφση καὶ τῆς πετοῦσε κατὰ μουτρα τὴ στερεότυπη βροσιά :

— Κυρὰ Σωκράταινα !.. Ὄχι, καμμένη κυρὰ Σωκράταινα !.. Δὲν κουράστηκες πιά ;... Δὲν τὸ κλείνεις ;..

Σωκράταινα ;... Γιατὶ νὰν τὴ λέει Σωκράταινα ; Μόλις τακουγε αὐτὸ ἢ Ξανθίππη, ἀμέσως τὸ σφαινοῦσε τὸ στόμα τῆς καὶ ἔπεφτε σὲ συλλογὴ. Γιατὶ, μαθὲς, νὰν τὴ λέει Σωκράταινα ; Ποιὰ νάτανε αὐτὴ ἢ Σωκράταινα ; Ἴσως καμιὰ παραλυμένη, ἴσως καμιὰ τοῦ δρόμου, καμιὰ φόνισσα — ποιὸς ξαίρει ! — καὶ ὁ ἀδιάντροπος, ὁ σουρτοῦκης, βρίζει ἔτσι μιὰ νοικοκυρὰ γυναίκα, μιὰ μάγνα, μιὰ δαχτυλοδειχτούμενη... .

— Ποῦ θὰ μού πάει ; Θὰν τὴ μάθω καὶ θὰ τὴν ξεμαλλιάσω τὴν παλιοπατασοῦρα !

— Ξαίρεις, καλὲ μαμά, γιατί σὲ λέει Σωκράταινα ὁ μπαμπάς ; τῆς εἶπε ἓνα μεσημέρι ἢ Στέλλα, ὅταν ὁ Βαρνάς σπρώχθηκε μισοφαγωμένος ἀπὸ τὸ τραπέζι καὶ τοῦδωσε δρόμο, γιὰτὶ οἱ φωνὲς τῆς Ξανθίππης εἶχανε φτάσει στὸ κατακόρυφο.

— Ποῦ νὰ ξαίρω, παιδί μου ;

— Θὰ σὲ λέει Σωκράταινά γιατί ἔχεις, φαίνεται, τὸ ἴδιο τῶνομα μὲ τὴ γυναίκα τοῦ Σωκράτη, τοῦ φιλόσοφου, ποὺ σὰν ἔβγαινε ἀπὸ τὸ σπίτι του, λένε, τοῦ ἄδειαζε κατακέφαλα τὴ λεκάνη μὲ τὰπονηψίδια !..

— Καὶ ποιὸς τὰ εἶπε αὐτὰ ; ρωτοῦσε στοχαστικὰ ἢ Ξανθίππη.

— Μὰ νά, ὁ Σωκράτης... οἱ μαθητὲς του... Δὲν ξαίρω καλὰ καλὰ... .

— Καὶ ἢ φτωχούλα ἢ Ξανθίππη δὲν εἶπε, δὲν ἔγραψε τίποτα γιὰ τὴ ζωὴ ποὺ περνοῦσε μὲ τὸν ἀχαίρευτο τὸν ἄντρα τῆς ;

— Ὄχι !

— Ἄμὴ βέβαια... Τὸ ξαίρω καὶ γώ !.. Ἄντρες τὰ γράφανε καὶ, φυσικὰ, πήρανε τὸ μέρος του... Ἄν ἔγραφε ὅμως καὶ ἢ Σωκράταινα, ποιὸς ξαίρει τί μπαμπές του θάβγαζε στὰ φόρα καὶ τί θάσανα, ποὺ θὰ τραβοῦσε ἀπ' αὐτόνε, θὰ μᾶς ξεμυστηρύνετανε... .

2

Ἄμα ἔβαζε τὸ κλειδί στὴν πόρτα τοῦ βιβλιοπωλείου τοῦ ὁ Βαρνάς καὶ ἔμπαινε μέσα, τὰ ξεχνούσε ὅλα, ἔμπαινε σ' ἄλλη, σὲ καινούρια ζωὴ, ἔμπαινε στὸν Παράδεισο. Τὸν καλημερίζανε ἀπὸ τὰ ράφια οἱ συντρόφοι του, τὰ βιβλία, καὶ ὁ μοναδικὸς του φίλος ὁ εἰς τὸν

καὶ ἢ εἰς, καθὼς τὸν ἔλεγε, τὸν ὑποδεχότανε στὸ στενὸ καὶ συμπαθητικὸ ἰδιώτερο γραφειάκι του, μὲ τὴ γλωσσά του κρεμασμένη ἔξω ἀπὸ τὸ στόμα, χαζὰ καὶ καλόκαρδα.

Ὁ «Μοναμῆς» εἶταν ἢ ἀδυναμία του. Ἔτανε ἓνας ἀνθρωπάκος ἀπὸ χωρτόνι, ὄχι δέκα πόντους ψηλός, ὄχι περισσότερο, μὲ φλωκρὸ κεφάλι, μὲ μάτι μεγάλο, γουρλωμένο, μυταράς, μὲ μιὰ ὀλοπόρφυρη διπλοεἰλιά στὸ μύτο, σὰ διπλὸ κεράσι, μὲ τὸ κοτσανάκι του, μὲ τὴ γλώσσα κρεμασμένη, μ' ἓνα ζακεδάκι πράσινο, μὲ πανταλονάκι γκριζο, σὲ στάση προσοχῆς, καὶ ποὺ τὸ κεφάλι του κινιότανε, καὶ ἔτσι τοῦδινε ὅποια πόζα ἤθελες, πότε τοῦ τὰνασῆμωνες καὶ τὸν ἔβαζες σ' ἔξαση, πότε τοῦ τὸ ἴσωνες καὶ τοῦδινε τὴν ἔκφραση τῆς χαζομάρας, καὶ πότε τοῦ τῆγερες κάτω, πρὸς τὸ στήθος, καὶ τὸν ἐθύδιζες ἔτσι σὲ σκέψη βαθιά ἢ σὲ τέλεια ἀπογοήτση. Τὸ «Μοναμῆ» τοῦ τὸν εἶχε στελεῖει μιὰ φιλενάδα του ἀπὸ τὸ Παρίσι καὶ ἔτανε ρεκλάμα τοῦ ραφτάδικου Rick (Complets et Parbessus ville et Sport Boulevard Poissonnière 29), καὶ τοῦ ἄρεσε πολὺ, παραπολύ, ξεκαρδίστικε στὰ γέλια αἶμα τὸν πρωτόειδε, καὶ σιγὰ σιγὰ τὸν ἀγάπησε μὲ ὅλη του τὴν καρδιά, τὸν προκήρυξε φίλο του μοναδικό.

— Καὶ ποῦ θὰ βρεῖς καλύτερο φίλο ! συλλογιζότανε. Τὸν ἐσῆνευε ἐκεῖ, ἀντίκρου σου, καὶ τοῦ δινεῖς ὅποια πόζα σοῦ ἄρεσει, σύμφωνα μὲ τὰ κέφια σου!.. Δὲ σοῦ ἀπαντᾷ καὶ δὲ σοῦ φέρνει τὴν παραμικρότερη ἀντίσταση ὁ φτωχούλης σου ὁ Μοναμῆς... .

Τὸ βιβλιοπωλεῖο του εἶταν ἓνα μαγαζάκι, ὄχι καὶ πολὺ εὐρύχωρο, σὲ δρόμο κεντρικό, καὶ τὰ ράφια του, ποὺ ἔφταναν ὡς τὸ ταβάνι, εἰντουσαν φορτωμένα βιβλία διαλεχτὰ, ἓνα ἓνα, γιατί δὲν ἔμπαινε ὅτι βιβλία τυχαῖνε μέσα στὸ μαγαζὶ του ὁ Βαρνάς, μὰ τὰ ψιλοκοσκίνιζε πρὶν τὰ μπασει, τὰβειλε νὰξίζουνε, γνῆναι βιβλία χρήσιμα καὶ ἀκρέλιμα. Καὶ τὰ πονοῦσε σὰν παιδιὰ του, τὰ πονοῦσε τὰ βιβλία του, καὶ λαχταροῦσε νὰ πέφτουνε πάντα σὲ χέρια καλὰ, σ' ἀνθρώπους ποὺ νὰν τὰ νιώθουνε καὶ νὰν τὰ ἐχτιμοῦνε, ὄχι σ' ἀνθρώπους ποὺ τ' ἀγόραζαν ἔτσι, γιὰ ν' ἀγοράσουνε ἓνα βιβλίο, νὰ σκοτώσουνε τὴν ὄρα τους ἢ νὰ στραβομουτσουνηάσουνε μὴ νιώθοντάς του. Ὄχι τὰγια τοῖς κυσὶ, σιγαμουρμούριζε ἄμα μυριζότανε τέτοιος ἀγοραστὲς, καὶ φρόντιζε νὰ τοὺς κωκισustaίνει τὸ βιβλίο, καταπλημμυρισμένος ἀπὸ χαρὰ, ἄμα τὰ λόγια του πιάνανε καὶ τὸ βιβλίο δὲν ἀγοραζότανε.

Ἄνθρωπος ἰδιόρρυθμος. Τύπος. Σὰν παντρεύτηκε, παιδί εἴκοσι χρονῶνε, μόλις τὸ μουστάκι του ἴδρωνε, εἶχε παραδάκια, ὁ πατέρας του τὰφισε ἀρεκτά, πήρε καὶ προῖκα καλοῦτοιχη ἀπὸ τὴ Ξανθίππη, καὶ τὸ βιβλιοπωλεῖο τὰνοιξε ἔτσι ἀπὸ μερακλίκι, γιὰ νὰ μὴν κάθεται ἀργὸς καὶ γιὰ νὰ μπει σὲ μιὰ δουλιὰ τοῦ γούστου του, μιὰ καὶ τὸ βιβλίο τὰγαποῦσε, τοῦ εἶτανε σύντροφος ἀχώριστος ἀπὸ τὰ μικράτα του ἀκόμα. Ὄτι καλὸ βιβλίο ἔβγαινε στὴν Ἀθήνα, τῶφερνε ἀμέσως, ἔφερνε καὶ ἀπ' ὄξω βιβλία, ἀπὸ τὸ Παρίσι καὶ ἀπ' ἄλλου, καὶ ἢ πελατεῖα του, ἀπὸ νέους καὶ κορίτσια τὸ περισσότερο, μέρα μὲ τὴ μέρα πλῆθαινε, ἀφοῦ κάθε ταχτικὸς του πελάτης τὸ θεωροῦσε χρέος του νὰ γίνετα καὶ μιὰ ζωντανὴ ρεκλάμα τοῦ μικροσκοπικοῦ αὐτοῦ ετεμένους τῶν Μουσῶνε, ὅπως οἱ ἴδιοι τῶνοματίσανε. Ἡ παραλιση, ἢ ἑλληνομάπατη αἰσὴ πόλη τῆς Μακεδονίας, ἢμποροῦσε νὰν τὸ καληθεῖ, ἀκόμα

και στα χρόνια του Τούρκου, πώς είχε ένα τέτιο διαλεχτό βιβλιοπωλείο, που την τιμούσε, που θα τιμούσε και την 'Αθήνα και κάθε μεγαλούπολη.

Αυτό δνερευότανε χρόνια να καταφέρει ο Βαρνάς και το κατάφερε. Δε λογάριζε αν κερδίσει πολλά ή λίγα, ή κι αν ζημιώνεται ακόμα. Ένα μοναχά λογάριζε, πώς να μην μπακαλέψει τη δουλιά του, πώς να καταστήσει σιγά σιγά το μαγαζί του τέτιο, ώστε να συμπληρώνει τη μόρφωση του παιδιού, δίνοντάς του ό,τι δέν του δίνει το σχολειό ή βγάζοντάς του τις στραβές και μουχλιασμένες ιδέες που του μπηξανε στο μυαλό και στην ψυχή του οι στενοκέφαλοι δασκάλοι του.

Για τούτο την πρώτη και την καλύτερη θέση στις δυο τζαμιές βιτριίνες του και στο τραπέζι το μακρύ της μέσης, την κρατούσανε πάντα τάνθρωπιστικά περιοδικά και βιβλία, που βγαίνανε στην 'Αθήνα, κι ο «Νουμάς», καθώς και άλλα δημοτικιστικά βιβλία, είντουσαν από τα πιο αγαπημένα του, που τα σύstavε μ' ένθουσιασμό στους νέους ιδίως πελάτες του, στους νεοφώτιστους, καθώς τους έλεγε, που τους φέρνανε άλλοι, καλύτεροι. Κάθε καινούριος πελάτης, νέος μάλιστα ή νέα, πουμπαινε στο μαγαζί του, εΐταν και μιá νίκη του, γιατί πρέσβευε πώς ο άνθρωπος, όποιο έπάργγελμα κι αν κάνει, δέν πρέπει να κοιτάζει πώς να κερδίσει μοναχά, παρά και πώς να ωφελεΐ, πώς να συνεισφέρει στο καλό του σύνολου, της όλότητας.

Οι άλλοι, οι συνάδερφοί του — γιατί είντουσαν ακόμα τρία τέσσερα βιβλιοπωλεία στην πόλη — κάνανε περισσότερες δουλιές, είχανε μεγαλύτερη πελατεία, γιατί φέρνανε βιβλία του σωρού, εκείνα που γαργαλίζουν το γούστο του κοσμάκη, μά δέν τους ζήλευε, ούτε τους κατηγορούσε, αν κι αυτοί δέν άφριναν νάν τους ξεφύγει εΐκαρία που να μην τόν κοροϊδέψουν, και να μην τονε συστήσουνε για ζευζέκη στους πελάτες τους. Κ' οι δασκάλοι, που δέν πατούσανε ποτέ στο βιβλιοπωλείο του, το ίδιο κάνανε, πηγαίνοντας και μακρύτερα από τους βιβλιόπώλες. Τονε λέγανε μαλλιάρη, μπολσεβίκο, αντίχριστο. Μά καρφι δέν του καιγότανε για δ' αυτά. Χαμογελούσε. Και κοιτάζε τη δουλιά του. "Ας λένε. Μπονάλη να μην τόν πούνε μοναχά, βιβλιοκάπηλο, και να μην τόν κατηγορήσουνε πώς πουλάει για να πλουτίσει, πορνογραφήματα κι άλλα βλαβερά βιβλία. Τη συνείδησή του νάνασταύει, το κούτελό του νάχει καθαρό, τόν προορισμό του να εκπληρώνει. Νά, τί τόν ένιαζε. Τάλλα όλα άφρός που σβήνεται.

Οι κακογλωσσίες όμως αυτές κ' οι κοροϊδίες φΐτανε στ' αυτιά της Ξανθίπτης και την άπελιζανε, την ξαγριώνανε. Μιά άφορμή της γκρίνας της κι αυτή.

— Ρεντίκολο μās έκανε, χριστιανέ μου, στον κόσμο με τις παλαβωμάρες σου, τούλεγε συχνά. Μούτρα δέν έχουμε να θυώμε δξω ή κόρη μου και γώ... Θα μās πάρουνε σιγά σιγά με τα σαπιολέματα...

— Και γιατί; ρωτούσε δειλά.
— Νά, για κειό που κάνεις πώς δέν καταλαβαίνεις!... "Η νάλλάξει ή ζωή μας; σου τειπα και σου το ξανάειπα, ή...

— Αυτό θέλω κ' έγώ...
— Αυτό θέλω κ' έγώ!... του συμπλήρωνε κορο-

δεφτικά στον ίδιο τόνο της φωνής του και το κακό έπαιρνε το συνηθισμένο τόν κατήφορο.

Ένα μεσημέρι, στο τραπέζι, ήρθε ο λόγος για το βιβλιοπωλή των Καρεκλόπουλο, πουίκανε χρυσές δουλιές. Τα ευύρα της Ξανθίπτης είντουσαν όπωσδήποτε καλμαρισμένα, κ' έτσι ή κουβέντα προχωρούσε γαλήνια. Ο Καρεκλόπουλος είχε άγοράσει ένα οικόπεδο μεγάλο, κείνες τις μέρες, σιμά στο σπίτι τους, και διαδόθηκε πώς λογάριζε να χτίσει σ' αυτό αποθήκες για τα βιβλία του κ' ένα μεγάλο μαγαζί για τυπογραφείο. Είχε μάλιστα παραγγελμένες στην Εύρώπη λινοτυπικές μηχανές και πιεστήριο.

— Και να συλλογιστεί κανείς, εΐτε κουνώντας θλιμμένα το κεφάλι της ή Ξανθίπτη, πώς άνοιξε το μαγαζί του δεκαπέντε άλλάερα χρόνια ύστερ' από σένα, και πώς τ' άνοιξε δίχως λεφτό...
— Ίκανός άνθρωπος!... σιγόειπε χαμογελώντας ο Βαρνάς.

— Ίκανός, βέβαια, και κάτι παραπάνω...
— Νά, Ίκανός και λίγο ανήθικος... Δέν πολυσκοτίζεται για το είδος που πουλάει... Σώνει να κερδίσει πολλούς παράδες... Για όλα τάλλα άδικαφορεί... ως και για τα μέσα ακόμα... Τό κέρδος τόν ένδιαφέρει μοναχά, το κέρδος, κι άς ταΐζει τόν κόσμο με πνευματικά πίτουρα...

— Και κάνει πολύ καλά,— σώνει είν που ταΐζει την πελατεία σου με πνευματικά κολοκύδια, παρατήρησε ή Ξανθίπτη. Όσο για την ανήθικότητα, που λές... Γίνε και σύ, καημένη Θεμή, λίγο ανήθικος έπιτέλους!... Μās έφαγε, μās βούλιαξε ή ηθικότητά σου...
— Να γίνω ανήθικος; ρώτησε γελώντας. Μά τούτο είναι αδύνατο...
— Και γιατί είναι αδύνατο, πικρικά; Δε μου το ξηγηΐς γιατί είναι αδύνατο...

— Νά, γιατί γεννιέται κανείς ανήθικος, δε γίνεται, όπως γεννιέται και ποιητής και ζωγράφος...
— Τα ξαίρω, τα ξαίρω! τόν αντίκοψε ή Ξανθίπτη. Έσύ, φταχέ μου, φαίνεται, κοιτάς γεννήθηκες και κοιτάς θα πεθάνεις!... Άλλ μονάχα σε μās...
Και πρώτη φορά, κείνο το μεσημέρι, ή κουβέντα σταμάτησε σ' αυτές τις τρυφερότητες και δέν τέλιωσε με καυγά.

3

Ο Βαρνάς είχε τη συνήθεια, από χρόνια, κάθε βιβλίο που πρωτόμπαζε στο μαγαζί του, νάν το διαβάσει πρώτα αυτός, νάν του παίρνει την καρδενιά του, καθώς έλεγε, και ύστερα νάν το κυκλοφορεί. Το ιδιαίτερο γραφείο του εΐτανε στο βάθος του μαγαζιού. "Οχι γραφείο συστηματικό, ξεχωριστό. Νά, ένα χώρισμα, να πούνε, ξυλένιο, ψηλό ίσαμ' ένα μέτρο και κάτι, που τέλιωνε σε τζάμια θολά, χώριζε ένα μέρος του μαγαζιού, ίσαμε δυό μέτρα φαρδύ, και πίσω από το χώρισμα, το τραπέζι του Βαρνά, — ένα μακρύ τραπέζι καρυδένιο, ή καρέκλα του, και δεύτερη καρέκλα πλάι, για κανένα φίλο. Το τραπέζι πάνω είχε μιá θήκη, ξυλένια κι αυτή, με συρταράκια, που άκουμπούσε στο χώρισμα, και πίσω από την καρέκλα του, καθός και στα πλάγια, ράφια του βιβλιοπωλείου με βι-

βλία. Μερικές θήκες μόνο του ραφτιού, προς τ' ἀριστερά του, τις χρησιμοποιούσε έτσι σὰ διβλιόθηκη του, τοποθετώντας εκεί τὰ δικά του τὰ βιβλία. Στὸ μεσιανὸ τζάμι τοῦ φράχτη του, κάτω κάτω, εἶχε ζυώσει τὴν ἀσπρη μογιὰ τοῦ τζαμιού, κ' εἶχε ἀρίσει μιὰ στρογγυλὴ τρύπα ἴσα μ' ἓνα πορτοκάλι, στὸ καθαρὸ γυάλι, κι ἀπ' αὐτὴνε, ὅταν ἤθελε, σηκώνοντας τὰ μάτια ἀπὸ τὸ διάβασμα ἢ ἀπὸ τὸ γράψιμο, ἔβλεπε ποιοὶ μπαινοβγαίνουνε στὸ μαγαζὶ του. Τὴ γωνιά του αὐτὴ τὴν ἔλεγε «ἀμπριὸ» καὶ τὴν τρύπα «περισκόπιος». Πάνω, ψηλά ψηλά, στὴν κορνίζα τοῦ φράχτη, εἶχε κερφωμένη μιὰ εἰκονούλα ποὺ παράστανε τὴν Ἐγγλέζα καλλιτέχισσα ποὺ καταγινότανε νὰ φτειάξει τοὺς μαριμαρένιους μπουστους τοῦ Λενίν, τοῦ Ζηνόβιεφ, καὶ τοῦ Τρόσκυ, καὶ πάνω στὴν ξυλένια θήκη ποὺ εἶτανε στημένη στὸ τραπέζι του, εἶχε τίς φωτογραφίες τῆς Ξανθίπης καὶ τῆς Στέλλας, παρμένες σὲ καλὴ στιγμή, γιατί καὶ οἱ δύο φωτιζόντουσαν ἀπὸ ἓνα ἀεγγελικὸ χρομόγελο οὐράνιας καλωσύνης. Πιάει στὴ φωτογραφία τῆς γυναίκας του εἶτανε στημένος, ἀκκομπώνοντας τὴν κομποριασμένη ράχη του σὲ συμπατένιο στήριγμα, ὁ περίφημος «Μοναμής».

Ὁ Βαρνάς πῆγαινε πρῶτ' πρῶτ' στὸ γραφεῖο του. Τὸ χειμῶνα σὶς ἐφτάμιση. Τὸ καλοκαίρι ἀπὸ τίς ἔξη, ἔξιμιση — κάποτε καὶ νοριότερα, ἄμα εἶχε νὰ διαβάσει κανένα καινούριο βιβλίο. Μιά, μιάμιση ὥρα ἴσπερ' ἀπ' αὐτόνε, ἐρχότανε ὁ ὑπάλληλός του, ὁ Θύμιος, ἓνα παλληκάρι ἐργατικὸ καὶ τίμιο, ἴσαμε εἰκοσιπέντε χρονῶνε, ὄρφανὸ ἀπὸ μάννα κι ἀπὸ πατέρα, ποὺ εἶχε δέκα χρόνια κοντὰ του, μὲ καλὸ μιστὸ καὶ τώρα τελευταῖα καὶ μὲ μερικὸ ἀπὸ τὰ κέρδη. Ὁ Θύμιος φροντίζε γιὰ τὸ συγγύριμα τοῦ μαγαζιού, περιποιότανε τοὺς μουστερηδες, δίνοντάς τους τὰ βιβλία ποὺ τοῦ ζητούσανε, κρατοῦσε καὶ τὰ κατάστιχα τοῦ μαγαζιού. Κ' ἔτσι ὁ Βαρνάς, ἀφίνοντας ὅλη τὴ δουλιά τοῦ διβλιοπωλείου στὸ Θύμιο, εἶχε τὸν καιρὸ νὰ διαβάσει καὶ νὰ γράφει δῶ καὶ κεῖ, ὅπου ἔπρεπε νὰ γράφει, γιὰ νὰ φέρει κανένα διαλεχτὸ καινούριο βιβλίο.

Τὰ καινούρια βιβλία ποῦ φερονε, τὰ διάβαζε, εἶπαμε, μὰ καὶ τὰ κριτικίζε κιόλας. Τὰ διάβαζε, κρατώντας τὸ μολυβδάκι του στὸ χέρι, καὶ σημειώνοντας στὸ περιθώριο τὰ μέρη ποὺ τοῦ κάνανε ξεχωριστὴ ἐντύπωση. Ἢ ρήχοντας στὸ χερτὶ καμιὰ παρατήρηση ποὺ τοῦ γεννιότανε ἰδιοσυγγιμὶς ἀπὸ τὸ διάβασμα. Ἔτσι, ὄχι μόνο μαρφαριότανε ἀδιάκοπα καὶ πλούτιζε τίς γνώσεις του, μὰ κι ὅταν εἶτανε νὰ συστήσει κανένα καινούριο βιβλίο, ἤξειρε πῶς νὰ τὸ συστήσει καὶ τί νὰ πει γιὰ νὰ πείσει τὸν ἀγοραστὴ νὰν τὸ πάρει.

Στὸ «ἀμπριὸ» του δὲν ἔμενε ὅλη μέρα μονάχος. Ἡ δεῦτερον κοσέλλα, ἡ πλαγιή, συχνὰ βοισκότανε πασαμένη. Σὰ δὲν εἶχε δουλιά κ' εἶχε κέφι γιὰ κουβέντα, κοίταζε ἀπὸ τὸ «περισκόπιος» του ὅσους μπαίνουνε στὸ διβλιοπωλεῖο νὰ φωνάξουν ἢ νὰ κοιτάξουν τὰ καινούρια βιβλία, κ' ἐκράζε κείνον ποὺ τοῦ γουστάρει περισσότερο.

Ταχτικώτερος πελάτης τῆς πλαγιῆς καρέκλας εἶταν ὁ Σουφρὴς ὁ δάσκαλος, — ἓνας πενητάρης, κοντούτσικος, μὲ τὴ φαλακρίτσα του, μὲ τὸ καλοψηλαδισμένον πάντα ψαρὸ μουστακάκι του, μὲ τὴν ξεθωριασμένη ζακετίτσα του, μὲ τὸ σταχὶ του πανταλονάκι, ὅλα φροντισμένα κι ὅλα μικρὰ, μικροῦρες, καὶ μο-

ναχὰ ὁ μύτος του μεγάλος, τόσο μεγάλος, ποὺ ἔμοιαζε καταπληχτικὰ μὲ τὸ μύτο τοῦ «Μοναμῆ». Ὁ Σουφρὴς ἐρχότανε ταχτικά, σκεδὸν κάθε μέρα, σὶς ἔντεκα ἐντεκάμιση, ποῦ φεφυγε ἀπὸ τὸ σχολεῖο του, καὶ τραβοῦσε ὁλοῖσα στὸ «ἀμπριὸ» κ' ἔπιανε τὴν καρέκλα του. Ἄν ἔβρισκε τὸ Βαρνά σκαμμένο στὴ δουλιά, μόλις ποὺ τὸν καλημέριζε σιγανόφωνα, καὶ ρηχνότανε ἀμέσως στὸ διάβασμα, παίροντας ἓνα βιβλίο, ὁποιοδήποτε, ἀπὸ τὰ ράφια. Ἄν πάλι τὸν εὗρισκε ἀνεργο καὶ μὲ ὄρεξη γιὰ κουβέντα, φίλαροῦσε μαζί του μισή, μιὰ ὥρα, ὅσο ποῦφευγε τὸ μεσημέρι γιὰ φαί, συνοδεύοντας τονε ἴσαμε τὴν πόρτα του.

Ἐνα πρῶτ' ὁ Σουφρὴς ἤθελε νοριότερα πολὺ στὸ διβλιοπωλεῖο, σὶς δέκα περίπου. Ὁ Βαρνάς, στὸ «ἀμπριὸ» του πάντα, μ' ἓνα ἀνοικτὸ βιβλίο στὸ τραπέζι του, κάπνιζε, μὲ τὸ κεφάλι του στηριγμένον στὸ ξερβὶ του τὸ χέρι, βυθισμένος σὲ συλλογὴ.

Ἡ Ξανθίπη, ποῦχε ξυπνήσει νοριότερα κείνο τὸ πρῶτ', τοῦχε κάνει σκηρὴς, τοῦχε δωλ. ἀδειάσει ἀπονημῖδα τῆς γλώσσας τῆς κατακέφαλα, κ' ἔτσι τοῦχε νεκρώσει κάθε ὄρεξη γιὰ δουλιά.

— Κάτι νορὶς σήμερα; τοῦ εἶπε ἄεφα, ἀπαντώντας στὴν καλημέρα του.

— Μπελάδες... Μπελάδες! Μοῦ ἀναθῆσανε νὰ ἐκφωνήσω μετζύριο, σὶς εἰκοσι πέντε τοῦ Μάρτη, στὴν ἐκκλησιά, τὸν πανηγυρικὸ...

— Ἐσὺ πιά ἀπὸ τέτω... Τοὺς ἔχεις πάρει τὸν δέρα! παρατήρησε μ' ἄλαφριά εἰρωνία ὁ Βαρνάς.

— Ναι, δὲ σοῦ λέω, μὰ τούτη τὴ φορὰ... Ζαίρεις... τὸ πρῶτα δὲν εἶναι τόσο εὐκόλο... Πρέπει νὰ συσχετίσω τὴν ἐθνικὴ γιορτὴ μὲ τὴν καινούρια, ἐπιστροφίτη... νὰ ἐνθουσιάσω τὸν κόσμον, νὰν τονε φρονημάτισω, νὰ τονε φανατίσω...

— Καὶ νὰν τονε στειλεῖς στὸ μακελεῖο! συμπλήρωσε ὁ Βαρνάς.

— Φυσικά! ὅλοι πρέπει νὰ πολεμήσουνε... Ὁ προαιώνιος ἐχθρός...

— Ὅλος νὰ πολεμήσουν... Σῶνει μοναχὰ ἐσὺ καὶ γὼ νὰ μὴν πολεμήσουμε...

— Ἐμᾶς, βλέπεις, μᾶς πῆρε τὸ ὄριο τῆς ἡλικίας...

— Καὶ γιὰ τοῦτο θέλομε τὸν πόλεμον... Δὲν εἶναι ἔτσι: «Ἐλα, δάσκαλε, μὴν κομπιάξεις! Τὴν ἀλήθειαν, τὴν ἀλήθειαν!»...

— Μὰ ἡ πατριδα;...

— Ἐχεις δίκιο!... Εἶναι ἡ πατριδα στὴ μέση... Τὴν ἔχασα... Ἄν καὶ μ' ἔχει πάρει τὸ ὄριο τῆς ἡλικίας, καθὼς πολὺ σφὰ εἶπα, τὴν ἔχασα...

Ὅσο πῆγαινε κι ἀναθε ὁ Βαρνάς. Τὸ ἐναντίον, ὁ Σουφρὴς τοῦ ἀπαντοῦσε ἡρεμα, λιγόλογα, μ' ἓνα ἴσως μισοσαρκαστικὸ, ἔτσι σὰ νὰ τὸν ταλάνιζε γιὰ τίς ἰδέες του.

— Λιχωέρονιν οἱ γνώμες μας, βλέπεις! τοῦ εἶπε.

— Ἐμῶ ἔποπε νῆτοιμε κ' οἱ διὸ τὴν ἴδια γνώμη...

— Κοὶ βέβαια, ἔπρεπε, μὰ νὰ, ποὺ ἐσὺ δὲν ἔχεις τὴ γνώμη ποῦχει ὅλος ὁ κόσμος...

— Ὅλος ὁ κόσμος; Καὶ εἶσαι βέβαιος πῶς ὅλος ὁ κόσμος ἔνει τὴ γνώμη σου; Πῶς ὅλος ὁ κόσμος θέλει τὸν πόλεμον... Ἐγινε κανένα τέτιο δημοψήφισμα γιὰ νᾶσαι βέβαιος;

— Δημοψήφισμα; Μὴ χειρότερα!...

— Ναι, ναι, δημοψήφισμα!... Κ' ἔτσι ἔπρεπε νὰ

γίνεται, έτσι θα γίνεται μιὰ μέρα... Νὰ γίνεται δημοψήφισμα!... Νὰ ψηφίζουν, ὄχι ἐγὼ καὶ σὺ, ὄχι οἱ τραπεζῖτες καὶ οἱ μεγαλοπρακτικῆδες, ποῦχουνε συμφέρο νὰ γίνεται πόλεμος γιὰ νὰ ξυγαίνουσι τὶς περιουσίες τους, ὄχι κείνοι ποὺ καταφέρνουνε μὲ χίλια μέσα, ταπεινὰ τὶς περισσότερες φορὲς καὶ ἀνήθικα, νὰ παίρνουν ἀναστολὴ καὶ νὰ ξεγλυτώνουν τὸ στρατιωκό, μὰ νὰ ψηφίζουσι ὅσοι εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ πάνε στὸν πόλεμο, τὰ παιδιά μας, τὰ δέξερμα μας, ποὺ σπρώχνονται ἄδεια, σὰ σφαχτάρια, στὸ μακελειό!.. Ναι, δάσκαλε, δημοψήφισμα... Ἄν οἱ περισσότεροι θέλουν τὸν πόλεμο, νὰ γίνει... Ἄν ὄχι ὅμως...

— Τὴν ἀπάντησιν σ' ὅλ' αὐτὰ, θὰ σοῦ τὴ δώσω μεθαύριο, στὶς εἴκοσι πέντε τοῦ Μάρτη, στὴν ἐκκλησιά... Τοῦτο μοναχὰ σοῦ λέω σήμερα: Ὅταν ἡ πατρίδα κιντυνεύει, καὶ ὅταν οἱ προαιώνιοι ἐχθροί...

— Πάψε πιά, πάψε... Ξεφώνισε ὁ Βαρνάς. Ἄσε

τὰ μαγαζάκια αὐτὰ ἐπιχειρήματα, τὰ χυλιοτριμμένα ἀπὸ τὴν πολλὴ χρῆσιν!... Τὴν πατρίδα τὴν ἀναφέρνουνε μοναχὰ ὅσοι τὴν ἐμπορεύονται, καὶ ὁ προαιώνιος ἐχθρός, μάθε το ἀπὸ μένα, δὲ βρίσκεται ὄξω ἀπὸ τὰ Κρατικὰ σύνορα, μὰ ἐδίωθε ἀπὸ τὰ σύνορα, στὴν πόλιν μας, στὴν αὐλὴ μας, στὸ σπίτι μας...

Τὰ στερνὰ τὰ λόγια τὰ εἶπε δυνατὰ, θυμωμένα, σκεδὸν ἀγριεμένα. Ὁ Σουφρῆς, κουνώντας τὸ κεφάλι του ταλανιστικά, σηκώθηκε νὰ φύγει. Ἀπὸ τὸ διβλιπωλεῖο μέσα ἀκούστηκε ἕνα «μπράβο» σιγανόφωνο, καὶ ἕνα ἀπαλὸ ἀπαλὸ χειροκρότημα, ἀπὸ χέρια κοριτοῦστικα.

— Μὲ ταλανίζεις ἐσύ, εἶπε ὁ Βαρνάς ἀνακουφιστικά, κοιτάζοντας ἀπὸ τὸ «αερισκόπιό» του, μὰ μ' ἐπιδοκιμάζει τὸ Αὔριο!...

(Ἀκολουθεῖ)

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΕΝΑ ΚΟΡΙΤΣΙ ΑΠΑΝΤΗΣΑ.....

Ἐνα κορίτσι ἀπάντησα στῆς γῆς τὰ μονοπάτια,
ἕνα κορίτσι ἀγκώριστο καὶ ἀπλό,
τῆς παλιᾶς ἀγάπης μου ποὺ εἶχε τὰ μάτια,
τῆς ἀγάπης μου ἔβα μὲτρητὰ καὶ τὴ δύσ.

Ἔδρες κάδομαι στὴν ἴδια θέσιν,
καὶ κοιτῶ τὰ μάτια της καὶ τὰ δυό,
μιὰ σταγόνα ἐκεῖ ἔχει πέσει
ἀπ' τοῦ περασμένου τὸν καιρό.

Τὸ κορίτσι ξαφνικὰ μοῦ τὰ δίνει
τὰ δυὸ χέρια της τὰ παιδικά,
ποὺ εἶταν σὰ λουλούδια, σὰν καὶ οἱ κρίνοι,
τὰ μικρὰ τὰ χέρια τὰ λευκά.

Ἄ! δὲ θέλω νὰ μυρῖσω
τὰνθη αὐτὰ τὰ ξωτικά,
ἂ! δὲ θέλω νὰ φιλήσω
τὰ δυὸ χέρια σου τὰ λευκά. —

Τὸ κορίτσι πίσω τότε μοῦ τὰ παίρνει
τ' ἀνθισμένα χέρια της τὰ δυό,
καὶ ὅπως γιὰ νὰ δώσει τότε γέρνει
τὸ μικρὸ τῆς στόμα τὸ λαχταριστό,

— Ἄ! δὲ θέλω νὰ φιλήσω
τὸ κλειστό σου στόμα τὸ πολὺ ἀκριβό,
δόσε μου τὸ φέγγος μόνο ν' ἀντικρύσω,
μόνο, ἀπὸ τὰ μάτια σου τὰ δυό!

Γενεῦη.

Η ΠΕΓΓΗ ΣΤΗΝ ΑΚΡΟΠΟΤΑΜΙΑ

Κ' ἦρθα στὴν ἄκρη ἐκεῖ τοῦ ποταμοῦ,
ποὺ τὴ μεγάλη χώρα τὴν περνοῦσε,
καὶ μέσ' ἀπὸ τὰ δέντρα τοῦ δρυμοῦ
στὴ μακρινὴ τὴ θάλασσα κυλοῦσε.

Σ' αὐτοὺς τοὺς ὄχτους τοῦ μεγάλου ποταμοῦ,
ποὺ σὰν πετράδι εἶτανε πράσινο ποὺ φέγγει,
μιὰ μικροσώματη γυναῖκα ἀπάντησα:
καὶ εἶταν ἡ Πέγγη!

Πέγγη, λουλούδια εὐώδιαζαν στὴν ἀκροποταμιά,
Πέγγη, τὰ χόρτα μύριζαν πικρά,
καὶ τοῦ βραδιοῦ εἶταν σὰν ἀξήγητη
ἡ τόση χάρις,
Πέγγη, τὰ χεῖλη σου εἶταν πικρὰ
καὶ ἀπ' τὸ χορτάρι.

Πέγγη, ψηλὰ στὸν οὐρανὸ τὸν ἀρκτικό
ἀχτιδοβόλαγε ἕνα ἀστέρι μακρινό,
σου ἀνέμου ἐκεῖ τὰ μέρη,

Πέγγη, τὰ μάτια σου βασίλευσαν τὰ δυό,
καθὼς τὸ ἀστέρι,

Μὰ τὰ σπιτάκια τῶν ἀνθρώπων στοὺς γιαιλοὺς
χτισμένα στέκονταν σὰν ἀπὸ μόνα,
μὰ τὰ σπιτάκια τῶν ἀνθρώπων στοὺς γιαιλοὺς
τὴν ἴδια εἶχαν τῆς φύσης τὴν εἰκόνα.

Σ' ἕνα σπιτάκι τέτοιο, ἀπὸ δασῶν
κορμούς ποὺ εἶταν πλεγμένο,
στὴ μυριμένη τότε τὴ βραδιά,
Ἦ Πέγγη, κάλεσες τὸν ξένο.

Κ' ἔτσι ἕνα βράδι μοναχός,
τὴν πλάση ἐκεῖ
τὴν ξένη, τὴ μακρινή,
τὴν ἦρα
καθὼς σ' ἕνα ποτήρι μαγικό
ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ σπάσει.
Μὰ, ὦ Πέγγη, στὸ ποτήρι αὐτὸ
ἦσαν τὰ χεῖλη καὶ τὰ μάτια σου τὰ δυό,
ποὺ εἶταν σὰν κατὰ τὸ ἀκριβὸ στὴν ξωτικὴ τὴν
(πλάση.

Montreal.